

ВІДГУК
офіційного опонента на дисертаційну роботу
РАДЧУКА ТИМОФІЯ МИКОЛАЙОВИЧА
на тему
«МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ
РОЗВИТКОМ ЕКОНОМІКИ»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за
спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування галузі
знань 28 Публічне управління та адміністрування

На підставі детального ознайомлення з результатами виконаного Радчуком Тимофієм Миколайовичем наукового дослідження, опублікованих за темою дослідження наукових праць, матеріалів щодо апробації та практичного впровадження можна констатувати наступне щодо актуальності, рівня обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, достовірності та наукової новизни одержаних результатів, повноти їх викладу в опублікованих працях та визначити загальну оцінку проведеного дослідження.

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ ДИСЕРТАЦІЇ

Сьогодні в світовій науковій думці приваляє економічна філософія, яка спирається на принцип застосування наукових нововведень, їх впровадження в конкретну практику в якості інструменту поліпшення умов і підвищення якості життя, зростання продуктивності праці. Найбільш яскравим проявом цієї тенденції стала промислова революція XVII-XVIII ст., яка дала потужний імпульс до поглиблення зв'язку фізичних наук з економічним прогресом. Наука стала «безпосередньою продуктивною силою». Окреслені закономірності соціально-економічного та науково-технічного розвитку збереглися і в неоіндустріальному суспільстві. Країни почали проводити інноваційну політику.

Державна політика відіграє ключову роль в стимулюванні інноваційної діяльності і може включати широкий спектр стратегій і інструментів, здатних коригувати провали ринку, давати напрямки розвитку приватного сектору та сприяти координації зусиль різних зацікавлених сторін. Розробка і

здійснення цих заходів має ґрунтуватися на ефективних механізмах публічного управління інноваційним розвитком економіки, які забезпечують відповідну діагностику існуючої ситуації і пропонують рекомендації щодо вдосконалення інноваційної діяльності з урахуванням національних особливостей і напрацьованого міжнародного досвіду.

На сучасному етапі в Україні залишається недостатнім науково-методичне забезпечення державного управління інноваційними процесами в умовах, що відображають специфіку функціонування національної економіки.

Виникає доцільність проведення поглиблених досліджень механізмів публічного управління інноваційним розвитком на рівні національної економіки. Це обумовлює актуальність теми дисертаційної роботи. Задекларована здобувачем мета відповідає темі дисертаційної роботи. Досягнення окресленої мети розкривається у комплексі завдань, причому головна увага дисертантом зосереджується на дослідженні питань, пов'язаних із теоретичним узагальненням змісту механізмів публічного управління інноваційним розвитком країни, розробки практичних рекомендацій з удосконалення зазначених механізмів. Пропоновані методичні підходи є коректними та такими, що дозволяють проводити конкретні розрахунки. Із вищезазначеного зрозуміло, що дисертаційна робота Радчука Т.М. виконана на актуальну тему, є своєчасною, в якій обґрунтовуються новітні підходи до вирішення наукових задач теоретичного, науково-практичного та прикладного змісту.

**ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА РОБОТИ, СТУПІНЬ ОБҐРУНТОВАНOSTI
НАУКОВИХ ПОЛОЖЕНЬ, ВИСНОВКІВ І РЕКОМЕНДАЦІЙ,
СФОРМУЛЬОВАНИХ У ДИСЕРТАЦІЇ, ЇХ ДОСТОВІРНІСТЬ І ПОВНОТА
ВИКЛАДУ В ПУБЛІКАЦІЯХ**

Дисертаційна робота за структурою складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації становить 186 сторінок. Список використаних джерел налічує 216 найменування.

Наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться у дисертації, є в достатній мірі обґрунтованими. Проведене дослідження свідчить про широку і глибоку обізнаність дисертанта у сучасних наукових підходах вітчизняних та зарубіжних вчених до вивчення проблем формування механізмів публічного управління інноваційним розвитком економіки. Одержані в ході дослідження наукові результати базуються на поглибленому вивченні та узагальненні значного обсягу літературних джерел, коректному застосуванні теоретичного узагальнення, аналізу, синтезу, а також сучасних методів дослідження.

У ході дослідження дисертантом використано фундаментальні положення державного управління, права, узагальнені принципи та методи аналізу ефективності формування та функціонування механізмів публічного управління. Для реалізації визначених мети і завдань у дисертаційному дослідженні застосовано систему загально філософські та загальнонаукові методи пізнання процесів у державному управлінні.

Структура дисертаційної роботи визначається логічністю, обумовленою адекватністю постановки мети дослідження. Розкриття сутності, механізмів публічного управління інноваційним розвитком економіки дозволили автору провести поглиблене дослідження аспектів державного регулювання інноваційної діяльності на рівні національної економіки.

Результати, отримані в процесі дослідження, знайшли відображення у 7 наукових працях, серед них: 3 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у зарубіжному науковому періодичному виданні, 3 праці апробаційного характеру. 3 них відповідають вимогам п. 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019р. № 167 – 4 публікації. Загальний обсяг публікацій, що належить автору, становить 4,1 друк.арк.

Аналіз змісту дисертації, опублікованих праць підтверджує достатній ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що містяться у дисертації та виносяться на захист.

НАУКОВА НОВИЗНА РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

До найважливіших результатів даного наукового дослідження можуть бути віднесені:

1. Удосконалення вихідних положень реалізації механізмів публічного управління інноваційним розвитком економіки України, з метою виділення інституційно-інформаційного механізму, задля забезпечення норм, правил та інститутів, орієнтованих на регулювання взаємодії органів державної влади та бізнесу в питаннях своєчасного та якісного надання інформації.

2. Удосконалення наукових підходів до розробки комплементарної моделі публічного управління інноваційним розвитком економіки на основі взаємодії держави, науково-дослідних установ, бізнесу і громадськості задля ідентифікації стратегічних напрямів забезпечення інноваційного розвитку економіки на базі системного підходу.

3. Набула подальшого розвитку класифікація принципів інноваційного розвитку економіки, яка дозволила виділити нову класифікаційну ознаку за оцінкою ефективності інноваційного розвитку економіки країни, окремих регіонів.

4. Заслуговує на увагу здійснена автором систематизація зарубіжних моделей інноваційного розвитку, яка дозволила виокремити пріоритетні напрямки для вітчизняних реалій, серед яких пріоритетність впровадження інновацій над традиційним виробництвом, забезпечення свободи науки та техніки, правовий захист інтелектуальної власності, фокусування фінансових ресурсів в пріоритетних сферах науково-технічного розвитку, активізації інноваційно-інвестиційного підприємництва шляхом передачі прав та обов'язків на місцевий рівень, розвиток міжнародного наукового співробітництва.

5. Розширення практичних рекомендацій щодо формування напрямів удосконалення механізмів публічного управління інноваційним розвитком економіки України, основою яких є використання форм державно-приватного партнерства, що визначає алгоритм взаємодії держави, науково-дослідних установ, суб'єктів господарювання та громадськості.

6. Уточнення поняття «механізм публічного управління інноваційним розвитком економіки», сутність якої була визначена як сукупність ключових дій, засобів, стимулів та інститутів, за допомогою яких держава впливає на інноваційний розвиток суспільства для досягнення поставлених цілей економічного розвитку.

Перелічені результати дисертаційної роботи характеризуються високим рівнем наукової новизни, визначаються сукупністю отриманих вперше теоретичних положень, методичних підходів та практичних рекомендацій щодо актуального наукового завдання – удосконалення механізмів публічного управління інноваційним розвитком економіки.

ДОСТОВІРНІСТЬ І ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Значення отриманих автором результатів в теоретичному аспекті полягає у тому, що обґрунтовані у дисертації висновки та рекомендації складають цілісне та завершене дослідження, яке вирішує важливе наукове завдання обґрунтування теоретико-методичних та практичних положень щодо удосконалення механізмів публічного управління інноваційного розвитку на рівні країни. Пропозиції автора мають високий ступень обґрунтованості, як з теоретичних, так і з методичних позицій. Цінність розроблених рекомендації в науковому контексті полягає у тому, що мають достатньо високий рівень обґрунтування концептуальні положення. Практична цінність дослідження полягає у розробці методичного забезпечення, яке може бути використане для підвищення ефективності державної інноваційної політики.

Практична значущість результатів дослідження підтверджується їх практичним застосуванням: Чернігівської обласної ради при обґрунтуванні методичних, організаційних засад довготривалого соціально-економічного розвитку Чернігівської області, а саме при визначенні напрямів удосконалення державного регулювання інноваційного розвитку економіки регіону (довідка про впровадження № 02-03/442 від 05.03.2019р.); Громадською організацією «Центр медичної допомоги та реабілітації» в діяльності об'єднання (довідка про впровадження № 02-20/17 від 11.02.2020р.); Департаменту соціального захисту населення Чернігівської обласної державної адміністрації при визначенні стратегії регіонального розвитку з урахуванням концептуального підходу державного управління (довідка про впровадження № 01-01/3906 від 05.05.2020р.).

Напрацювання Радчука Т.М. впроваджено в навчальний процес Національного університету «Чернігівська політехніка», а саме в роботу кафедри Публічного управління та менеджменту організацій, при викладанні дисциплін «Управління інноваційним розвитком регіону» та «Моделювання управлінських рішень в публічному адмініструванні» (довідка № 202/08-334 від 24.02.2021 р.) .

ЗАУВАЖЕННЯ ТА ДИСКУСІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ

Оцінюючи в цілому високий рівень розробки теоретико-методологічних і методичних положень, практичних рекомендацій, обґрунтованість наукових висновків та пропозицій, необхідно відзначити дискусійний характер деяких положень, а саме:

1. По-перше, автор аналізує різні підходи до визначення дефініції «інноваційного розвитку» серед науковців, які досліджують інноваційну політику з економічного підходу, на наш погляд доцільно було б більше зробити акцент на наукові праці фахівців саме з публічного управління;

2. По-друге, є необхідність проведення автором більш детального аналізу нормативно-правової бази формування правового механізму публічного управління інноваційним розвитком економіки України;

3. По-третє, автор мав більш детальніше зупинитися на напрямках залучення міжнародної фінансової допомоги у питання інноваційного розвитку економіки на регіональному рівні;

4. По-четверте, у дисертаційному дослідженні автор аналізує досвід зарубіжних країн щодо публічного управління інноваційним розвитком економіки, але слід було б подати більш конкретно, тобто визначити саме актуальні та доцільні для впровадження пропозиції автора у вітчизняну практику.

5. На наш погляд, у межах дисертаційного дослідження авторові слід було б більш детально дослідити практичні завдання впровадження публічно-приватного партнерства як необхідного механізму публічного управління інноваційним розвитком економіки України.

Проте в загальному підсумку зазначені зауваження не носять принциповий характер, а отже не впливають на загальну позитивну оцінку та не знижують наукову і практичну цінність дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота Радчука Т.М. відповідає Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) та Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська Політехніка». Порухення норм академічної доброчесності у будь-яких проявах не виявлено.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Радчука Тимофія Миколайовича «Механізми публічного управління інноваційним розвитком економіки» є завершеною кваліфікаційною роботою, яка присвячена вирішенню актуального наукового та практичного завдання, що полягає в обґрунтуванні теоретичних та концептуальних положень, розробленні методичних та практичних

рекомендацій щодо удосконалення механізмів публічного управління інноваційним розвитком. Подана до захисту дисертація написана науковим стилем, матеріал викладений у логічній послідовності, висновки науково обгрунтовані та підтверджуються результатами спостережень.

Представлені в дисертації наукові положення, висновки, рекомендації і пропозиції в комплексі поглиблюють теоретичні засади та практичні аспекти прийняття ефективних рішень з питань публічного управління інноваційного розвитку національної економіки. У дисертації отримано нові науково обгрунтовані теоретичні й практичні результати, що в сукупності сприяють підвищенню ефективності функціонування як державної політики в цілому, так і окремих її складових.

Дисертація на тему «Механізми публічного управління інноваційним розвитком економіки», що є самостійним і завершеним дослідженням, відповідає вимогам, зазначеним у пп. 9, 10, 11, 12 Постанови Кабінету Міністрів України № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», від 6 березня 2019 року зі змінами згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 979 від 21 жовтня 2020 року, а її автор Радчук Т.М. заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування.

Офіційний опонент:
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана

О.І. Гарафонова

